

Quicksan Wet natuurbescherming Boni, Tjalk 15 01 in Lelystad

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv

Beesdseweg 3-18

4104 AW Culemborg

T 0345 753 275

E info@bureau-viridis.nl

W www.bureau-viridis.nl

KvK 110 557 87

Btwnr NL 8212 39 119 B01

IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: S.D. (Sietze) van Dijk

Veldonderzoek: S.D. (Sietze) van Dijk

Foto's: S.D. (Sietze) van Dijk

Foto voorblad: Boni supermarkt en parkeerplaats

Projectnummer: 2018-155

Wijze van citeren: Dijk, S.D. van, 2018. Quicksan Wet natuur-
bescherming Boni, Tjalk 15 01 in Lelystad.
Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg,
PRNR-2018-155.

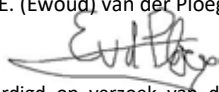
In opdracht van: Fyral Vastgoed BV

Contactpersoon: Ton Rigter

Status: 21-11-2018

Ondertekening: E. (Ewoud) van der Ploeg

Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2018, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

S.D. (Sietze) van Dijk

Quicksan Wet natuurbescherming Boni, Tjalk 15 01 in Lelystad

In opdracht van: Fyral Vastgoed BV

Inhoud

1	Inleiding	1			
1.1	Aanleiding en context	1	4.1	Literatuuronderzoek	10
1.2	Onderzoeksvragen	1	4.2	Veldonderzoek	10
1.3	Leeswijzer	1	4.3	Analyse	10
2	Plangebied en werkzaamheden	2	5	Resultaten en effectbeoordeling	11
2.1	Beschrijving van het plangebied	2	5.1	Vaatplanten	11
2.2	Beschrijving van de werkzaamheden	2	5.2	Grondgebonden zoogdieren	11
3	Wettelijk kader en beschermde soorten	5	5.3	Vleermuizen	11
3.1	Wettelijk kader	5	5.4	Vogels	13
3.2	Wet natuurbescherming	5	5.5	Amfibieën	13
3.2.1	Natura 2000-gebieden	5	5.6	Reptielen	14
3.2.2	Soortbescherming	5	5.7	Ongewervelden	14
3.2.3	Vogellijst	7	6	Conclusie en advies	15
3.2.4	Zorgplicht	7	6.1	Beantwoording onderzoeksvragen	15
3.3	Ontheffing, vergunning of vrijstelling	7	6.2	Mitigerende maatregelen	15
3.4	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	7	6.3	Conclusie	16
3.5	Beschermde houtopstanden	8	7	Bronnen	17
3.6	Conclusie benodigd onderzoek	8	7.1	Literatuur	17
4	Onderzoeksmethode	10	7.2	Websites	17
			Bijlage A.	Overzicht algemene vrijstellingen	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Voor het gebouw van de Boni supermarkt aan de Tjalk 15 in Lelystad en het omliggende terrein staat sloop en herinrichting gepland. Er zal nieuwbouw plaatsvinden en de realisatie van 104 parkeerplaatsen.

De sloop en herinrichting kan negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten¹. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

In dit kader heeft Fyral Vastgoed B.V. aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van beschermde planten diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek (Quickscan).

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft een Quickscan Wet natuurbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen sloop en herinrichting en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande sloop en herinrichting in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland kort benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de onderzoeksresultaten gepresenteerd (inclusief effectbeoordeling). De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten in de provincie Flevoland.

2 Plangebied en werkzaamheden

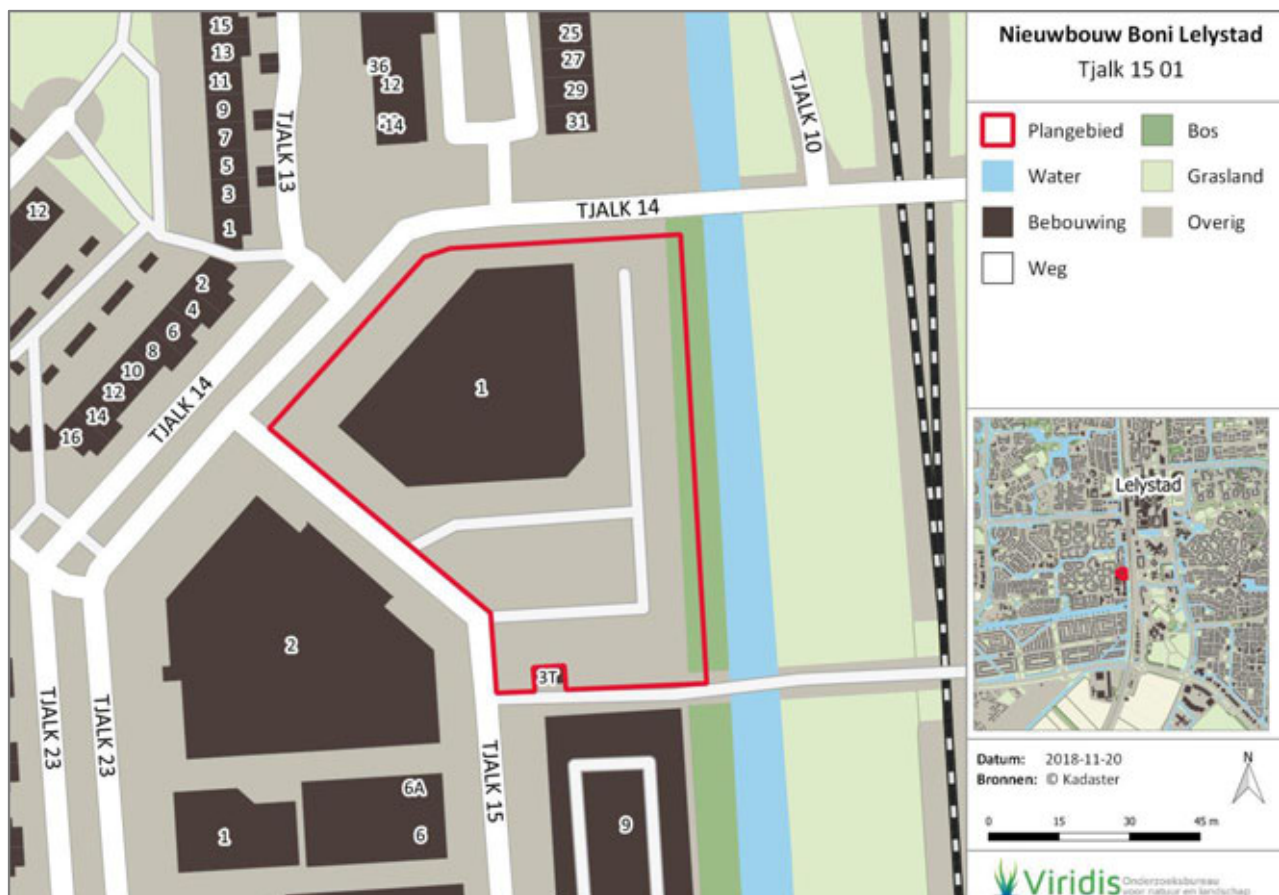
2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit de Boni supermarkt aan de Tjalk 15 nummer 1. Dit is één gebouw met eenvoudige opbouw: glad afgewerkte muren, een metalen dakrand van golfplaten en een plat dak. Het omliggende terrein, voornamelijk parkeerplaats met enkele lage heggen/plantsoenen, en de groenstrook tot twee meter vanaf de parkeerplaats valt ook binnen het plangebied. Het transformatorhuisje in het zuiden valt buiten het plangebied.

In Figuur 2.1 en Afbeelding 2.1 t/m 2.6 is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

Voor het gebouw van de Boni supermarkt aan de Tjalk 15 in Lelystad en het omliggende terrein staat sloop en herinrichting gepland. Er zal een gebouw met vergelijkbaar oppervlak (1.872 m², het huidige is 1776 m²) in de zuidoostelijke hoek worden gebouwd en er zullen 104 parkeerplaatsen worden gerealiseerd (Figuur 2.2). Aan de oostkant wordt uitgebreid tot 2 meter de groenstrook in. De meeste bomen blijven hier gehandhaafd. Het transformatorhuisje aan de zuidkant blijft ook behouden.

Figuur 2.1 | Plangebied aan de Tjalk 15 nummer 1 in Lelystad.

Figuur 2.2 | Plan voor de herinrichting. De nieuwbouw is in rood aangegeven. De kaart is bijna een kwart tegen de klok in gedraaid.

Afbeelding 2.1 Supermarkt, parkeerplaats en planstoep, gezien vanaf de weg Tjalk 15.

Afbeelding 2.2 De parkeerplaats en supermarkt gezien vanuit het zuiden.

Afbeelding 2.3 De oostkant van de supermarkt.

Afbeelding 2.4 Groenstrook aan de oostkant.

Afbeelding 2.5 Struiken langs de westkant van de supermarkt.

Afbeelding 2.6 Watergang ten oosten van het plangebied.

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk.

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

3.2 Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

3.2.1 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve

effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' ligt op een afstand van ruim 2.5 kilometer. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura2000-gebied optreden.

Het is daarom niet noodzakelijk om een voortoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren.

3.2.2 Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbescherming genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen van vogels;
2. opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
3. eieren rapen en onder zich hebben;
4. opzettelijk verstoren van vogels;
5. het verbod onder 4) is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 3.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of de daartoe benodigde kweek;

5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden of vangen;
2. opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h. in het algemeen belang.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden

aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

3.2.3 Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1). De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

3.2.4 Zorgplicht

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mét en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- Er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- Er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;
- Er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soor-

ten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door Gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage A voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten niet uit te sluiten. Dit betekent dat er mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Een Quicksan Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen deze gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden en een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd en/of negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets niet nodig omdat het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt.

3.5 Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Alle provincies hebben verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan

worden verleend. Sommige provincies hebben ook beleidsregels vastgesteld waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer een kapverbod wordt opgelegd.

De Wet natuurbescherming beschermt geen houtopstanden binnen de bebouwde kom. Waar de grens van de “bebouwde kom Wet natuurbescherming” ligt, wordt bepaald door de gemeenteraad. Dit valt vaak min of meer gelijk met de ‘bebouwde kom Verkeerswet’, maar kan afwijken. Binnen de bebouwde kom geldt meestal een kapverbod op grond van de algemene plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijke bomenverordening. Daarnaast kunnen gemeenten ook regels stellen voor bomen buiten de bebouwde kom, bijvoorbeeld in een bestemmingsplan.

Voor het huidige project gaat het hooguit om de kap van enkele bomen.

3.6 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

- Quicksan Wet natuurbescherming;

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

Kader 3.1 | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en een veldinventarisatie onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming bepaald. De gebruikte onderzoeksmethoden worden hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht besteed aan het mogelijke voorkomen van deze soorten.

4.2 Veldonderzoek

Naast het literatuuronderzoek heeft Ecologisch Adviesbureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 19 november 2018. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat in het plangebied beschermde soorten voorkomen.

Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikt leefgebied aanwezig is. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van beschermde soorten en effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen. Het hele plangebied is onderzocht, inclusief het grote supermarktgebouw van Boni, het kleine elektriciteitshuisje en de bomen en struiken binnen het plangebied.

4.3 Analyse

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit parkeerterrein (asfalt) en het grote supermarktgebouw. De smalle stroken groen langs de randen hebben een voedselrijk milieu. Beschermde plantensoorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde vaatplanten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde vaatplanten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Dergelijke soorten (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten, zoals egel in de groene strook aan de oostkant en aan de noordkant tegen het supermarktgebouw) worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde grondgebonden zoogdieren (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten als egel) in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde grondgebonden zoogdieren. Wel moet rekening worden gehouden met de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).

5.3 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. In de wijken rond het plangebied (maar niet in het plangebied zelf) zijn in de NDFF waarnemingen van 6 soorten vleermuizen bekend: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Vaste verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen voor vleermuizen geschikte locaties aanwezig die als vaste verblijfplaats gebruikt kunnen worden. Het supermarktgebouw is uniform van opbouw en strak afgewerkt. Bovenaan de (overwegend gladde) muren is een overal strak aansluitende balk aanwezig die schuin naar voren overhelt. Hierop is een open metalen dakconstructie aangebracht. Dit is geëxposeerd (wind) en door het metaal temperatuurgevoelig. Op één locatie (direct westelijk van de goederentoeegang aan de zuidelijke gevel) is een smalle spleet aanwezig bij de dakrand. Doordat het oppervlak van de wand eronder zeer

glad is (kunststof) is deze spleet echter niet aanvliegbaar voor vleermuizen.

De bomen in het plangebied zijn onderzocht op de aanwezigheid van spleten of holten die geschikt kunnen zijn als vaste verblijfplaats. Dergelijke openingen zijn in de relatief jonge bomen niet aanwezig.

Buiten het plangebied is in het transformatorhuisje in een spleet bij de dakrand een gewone dwergvleermuis aangetroffen. Dit gebouwtje blijft gehandhaafd.

Vliegroutes

In het plangebied zijn op twee locaties bomenrijen aanwezig: langs de watergang aan de oostkant van het plangebied en tussen het supermarktgebouw en de weg (Tjalk 14) aan de noordkant. Bij de rij aan de noordkant zijn evenwijdig hieraan, aan de overzijde van de weg, ook bomen aanwezig. Mochten hier bomen worden gekapt, dan blijft er daardoor nog steeds een lijnvormig element aanwezig. Van de groenstrook in het oosten (langs de waterkant) wordt tot twee meter vanuit de huidige parkeerplaats betrokken bij de herinrichting. De bomen blijven echter grotendeels gehandhaafd en mocht dit benut worden als vliegroute, dan is er geen sprake van een onderbreking.

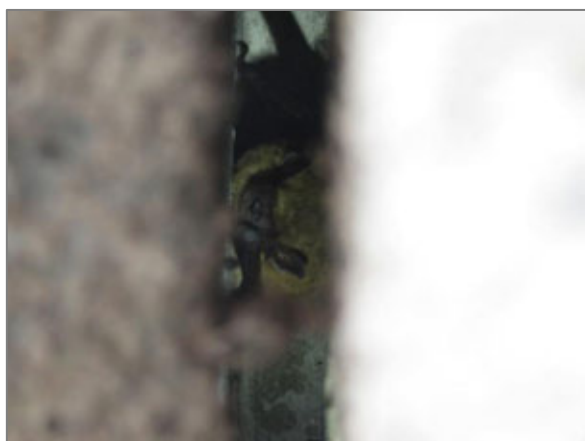
Foerageergebied

Het terrein bestaat bijna geheel uit parkeerplaats en een groot gebouw. De potenties als foerageergebied zijn daarmee beperkt. Het is echter niet uit te sluiten dat nu en dan vleermuizen foerageren rond bijvoorbeeld de groenstroken of rond de lampen aan de dakrand.

Effectbeoordeling

In het supermarktgebouw zijn geen geschikte ruimtes aanwezig die als vaste verblijfplaats gebruikt kunnen worden door vleermuizen. In het transformatorhuisje is wel een vaste verblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig, maar dit gebouwtje bevindt zich buiten het plangebied en blijft behouden. In de bomen zijn ook geen vaste verblijfplaatsen aanwezig. Er is geen sprake van een onderbreking van een eventuele vliegroute.

Het plangebied is weinig geschikt als foerageergebied, maar kan wel bezocht worden door foeragerende vleermuizen, zoals langs de groenstrook aan de oostkant. Die zullen geen hinder ondervinden van overdag uitgevoerde werkzaamheden. In de directe omgeving zijn in de wijken veel parkachtige locaties aanwezig waar gefoerageerd kan worden. De groenstrook is ook na de herinrichting aanwezig en als foerageergebied beschikbaar.

Afbeelding 5.1 Gewone dwergvleermuis in de spleet bij de dakrand van het te handhaven transformatorhuisje.

Afbeelding 5.2 Locatie van de gewone dwergvleermuis in het te behouden transformatorhuisje. Dit bevindt zich buiten het plangebied.

5.4 Vogels

In het struweel en de bomen in het plangebied is broedgelegenheid aanwezig voor algemene vogels als merel en heggemus. In een boom ten westen van de supermarkt is een groot eksternest aanwezig. Bij het veldbezoek was hier een ekster aanwezig (Afbeelding 5.3 en 5.4). Ook in de boom op de middenberm, waar Tjalk 15 op Tjalk 14 uitkomt, is een nest aanwezig. Het is een slordig en open nest, vermoedelijk van Turkse tortels. In het supermarktgebouw zijn geen nesten gevonden, maar broedgevallen van algemene vogels, zoals scholeksters op het dak of Turkse tortels op de lampenbakken bij de gevels, kunnen op basis van deze Quicksan niet worden uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied. Het supermarktgebouw, met de metalen dakconstructie, is niet geschikt voor de gebouw bewonende soorten gierzwaluw en huismus. Er zijn geen dakpannen aanwezig en ook geen andere geschikte overkappingen waar deze soorten kunnen nestelen. Ook ontbreken holtes of spleten in de muren. In de bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig, zoals van sperwer of roek.

Effectbeoordeling

Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig. Mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen van vogels zal er geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. In de bomen zijn enkele nesten aangetroffen. De meeste bomen blijven gehandhaafd. Mochten er bomen met nesten gekapt worden, dan zijn soorten als ekster en Turkse tortel goed in staat een nieuw

nest te bouwen in de directe omgeving, zoals in de bomen aan de overzijde van Tjalk 14.

5.5 Amfibieën

Direct ten oosten van het plangebied bevindt zich een watergang. Bij de watergang kunnen algemene amfibieën als bruine kikker en gewone pad voorkomen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling (Bijlage A). Het grote oppervlak verharding in het plangebied is voor deze soorten ook geheel ongeschikt. De oever van de watergang ligt ook buiten het plangebied.

Waarnemingen van beschermde soorten amfibieën zonder vrijstelling zijn er in de NDFF alleen van alpenwatersalamander. Op twee locaties, beide op circa 1.5 kilometer afstand, is de soort in 2009 vastgesteld. Het gaat hierbij om een poel bij de wijk Archipel en een tuin (vermoedelijk een tuinvijver) van een woning aan de Vijfherenlanden. Gelet op de locaties in de bebouwde kom, de grote afstand tot het bekende verspreidingsgebied en het feit dat het een populaire soort is om te introduceren zal het om uitgezette dieren gaan. Deze kleine, geïsoleerde wateren zijn veel geschikter als leefgebied dan de grote, vermoedelijk visrijke, doorgaande watergang die langs het plangebied loopt. De soort wordt hier dan ook niet verwacht.

Effectbeoordeling

Beschermde soorten zijn niet aanwezig in het plangebied. Langs het talud van de watergang aan de oostkant kunnen algemene amfibieën op het land aanwezig zijn. Dit talud blijft behouden. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling.

Afbeelding 5.3 Eksternest met ekster erbij (rechts ervan) in een boom ten noordwesten van het supermarktgebouw.

Afbeelding 5.4 Locatie van het eksternest.

5.6 Reptielen

In Lelystad en omgeving komt de beschermde reptielensoort ringslang voor. De meest nabije waarneming is op 850 meter zuidwestelijk van het plangebied in een parkje langs Salland (NDFF, 2013). In de watergang ten oosten van het plangebied en eventueel op de oever (het talud) kan incidenteel een ringslang worden verwacht, hoewel het grootschalige karakter minder gunstig is dan bijvoorbeeld het parkje langs Salland. De oever blijft gehandhaafd.

Effectbeoordeling

In de watergang en oeverzone ten oosten van het plangebied worden hooguit zeer incidenteel ringslangen verwacht. De watergang en oeverzone bevinden zich buiten het plangebied en blijven behouden. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

5.7 Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (NDFF, 2018). Strikt beschermde ongewervelden als dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde ongewervelden in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde ongewervelden.

6 Conclusie en advies

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Ja, in het struweel en in de bomen komen algemene broedvogels tot broeden.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Voor broedvogels is geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming mits buiten het broedseizoen van vogels wordt gewerkt. Als broedseizoen kan de periode 15 maart tot 15 augustus worden aangehouden, maar eventuele broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren worden negatieve effecten op broedvogels uitgesloten. Indien de werkzaamheden toch gedurende het broedseizoen moeten worden uitgevoerd, dient een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden. Wanneer broedgevallen worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het betreffende nest is verlaten.

- *Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?*

Nee, er is voldoende duidelijkheid verkregen.

6.2 Mitigerende maatregelen

Voor de sloop en herinrichting geldt dat indien de beschreven mitigerende maatregelen in acht worden genomen, er geen sprake zal zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het betreft de volgende mitigerende maatregelen:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels. Als broedseizoen kan de periode 15 maart tot 15 augustus worden aangehouden, maar eventuele broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.
- Indien dit niet mogelijk is kan voor de sloop van de bebouwing voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole worden uitgevoerd door een ter zake kundige. Wanneer geen broedgevallen aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. Anders moet worden gewacht tot het broedgeval voorbij is.
- Voor het verwijderen van struweel en bomen is de kans op broedgevallen groot en wordt aangeraden hoe dan ook buiten het broedseizoen te werken.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Werkzaamheden in het plangebied dienen met de minste schade voor aanwezige planten en dieren uitgevoerd te worden;
- De werkzaamheden in de groenstrook dienen vanuit één richting te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de tijd hebben voor de werkzaamheden uit te vluchten;

6.3 Conclusie

Voor de sloop en herinrichting zijn, met inachtneming van de beschreven mitigerende maatregelen, negatieve effecten op beschermde soorten uitgesloten.

7 Bronnen

7.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuisen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol maart 2017.
www.netwerkgroenebureaus.nl.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

7.2 Websites

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

Informatie over reptielen, amfibieën en vissen
Via www.ravon.nl

Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Flevoland

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

